

Льюїс для найменшеньких: від А до Я

C.S. Lewis: The Writer Who Found Joy. By Dan DeWitt. Brentwood: B&H Kids, 2023. 32 pp.; ISBN 1087759234; \$9.79.

Олег ДЕМЧУК

Незалежний дослідник

ORCID: 0009-0009-0157-3699

Книга Деніела ДеВітта, проілюстрована Марцином Півоварські, – це добра спроба переказу для дітей історії про знаного оповідача історій Клайва Льюїса. У цій серії є ще книги про Дитриха Бонгоффера та Лотті Мун, які теж спрямовані на те, щоб цими персонажами «завірусити» дітей, аби вони в майбутньому, коли дозріють до цього, не оминули увагою творчість цих людей, таких знакових в історії християнства і не тільки.

Автор розповідає свою історію через створений образ совеняти Гільберта, але робить це напрочуд безпосередньо – наче батько власному синові. Історія ця доволі доступна, хоча й торкається непростих подій, і, на мою думку, це дуже добре. ДеВітт опирається на автобіографічну книгу Льюїса «Захоплений Радістю», посиленням на яку є навіть назва його книги, і таким чином ніби дає можливість Льюїсу самому розказати про себе те, чого би той бажав. Зазвичай кожен біограф на власний розсуд обирає для своєї аудиторії ту інформацію, яку хоче подати, і ставить свої акценти. ДеВітт же фактично передає фундаментальні ідеї з автобіографії Льюїса. Особливо це помітно у наголошенні на любові Льюїса до світу природи, з якого й починається книга, та ілюстрації зеленого ірландського узбережжя, де сидить сумний хлопчик, що втратив матір. Можливо, тут не вистачає лише гір.

Дитинство найближче маленьким читачам, тому автор передусім знайомить їх із дитячими роками Льюїса і тим, наскільки вони визначили його доросле життя. Ким би він став без батьківського дому, наповненого безліччю різноманітних книг та свободою читання, без материнської ніжності, хоч і такої короткої, без дружби з братом? Автор чомусь оминає шкільне життя Льюїса, яке, можливо, й сам Льюїс волів би викреслити зі своєї біографії, бо воно жахало його більше за окопи Великої війни, а відразу розповідає про непосидючого репетитора-атеїста. Потім жахіття Першої світової, яке пом'якшується добрим товариством та вірністю загиблomu другові та його родині. А згодом – омріяний Оксфорд,

приречена боротьба з Богом, Джон Толкін і, нарешті, навернення в зоопарку. Радість віднайшлася знову, і після цього почалося життя у радості, життя, присвячене тому, щоб відкрити цю радість іншим.

Дальші події життя не були відображені в автобіографії Льюїса, але й тут Деніел ДеВітт вдало виокремив ключові події, на які доречно звернути увагу сучасної дитини для формування в неї широкого світогляду. Це й посиденьки Інклінгів, наступна безкінечна війна, радіопередачі про віру на Бі-бі-сі, прихильна гостинність до дітей-біженців, відкриття Нарнії, знайомство із Джой та її родиною та недовге творення спільної, щасливої сім'ї.

Через усю книгу тягнеться ниточка, якою автор пов'язує життя письменника з його відносинами з Богом та описує дітям, наскільки вони були непростими. Адже Клайв Стейплз подолав шлях від свого дитячого розчарування у Бозі, що не відповів на його дитячі молитви про зцілення матері, через зрілий атеїзм – і аж до повернення блудного сина додому. Але й надалі, як демонструє автор, християнське життя Льюїса – це не лише пошуки та знаходження Радості. Це і втрати, це і намагання з ними ужитися та сприйняти їх – ні, не теоретично, але життєво, в буденній практиці довіри до Бога, шляхи якого досягнути непросто.

Маленький читач також зустрічатиме в цій книзі часті зауваження-примітки, цікавинки з життєвої історії письменника. Вони як знаки на шляху, що супроводжують мандрівку подорожнього, утримуючи його на правильному напрямку, – так автор постійно підживлює допитливість та інтерес юних читальників до особистості Льюїса, а також ненав'язливо веде їх дорогою евангелізації Радістю.

Хтось із дослідників К. С. Льюїса зауважував, що цей письменник важливий для християн чи наближених не стільки як теолог чи проповідник, скільки як свідок. Свідок, який свідчить про Радість, чесно говорить про життя і відносини з Богом. Книга ж Деніела ДеВітта – свідчення про самого свідка; можливо, для декого з читачів вона стане першим знайомством, першою спробою почути й побачити світ очима того, хто першим побачив у старій дерев'яній шафі чарівний і радісний світ Нарнії.

Oleh DEMCHUK
Independent researcher

ORCID: 0009-0009-0157-3699

Надійшла до редакції / Received 12.03.2024

Прийнята до публікації / Accepted 25.03.2024